

دستورالعمل واردات و صادرات پسماند براساس مفاد کنوانسیون بازل

مقدمه

پیرو عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد زیان بخش و دفع آنها (مصوب مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۷۱/۶/۳۱) هرگونه حمل و نقل برون مرزی پسماندهای خطرناک و سایر پسماندها به کشور یا از طریق کشور در چارچوب قوانین و مقررات کنوانسیون بازل انجام می شود. این کنوانسیون در ۲۲ مارس سال ۱۹۸۹ توسط برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP) و در پاسخ به نگرانی کشورهای درحال توسعه به دلیل محدودیت تواناییهای فنی و مالی آنها جهت مقابله با انباشت غیرقانونی پسماندهای خطرناک به تصویب کشورهای عضو سازمان ملل رسید و در ۵ می سال ۱۹۹۲ در جهان لازم الاجرا گردید. تعداد اعضای کنوانسیون در حال حاضر ۱۶۲ کشور است. در این ارتباط و پیرو عضویت جمهوری اسلامی ایران، دفتر بررسی آلودگی آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان مرجع ذیصلاح، امور مربوط به اجرای مفاد این کنوانسیون را عهده دار شده است. لذا هر گونه واردات و یا صادرات پسماندهای مشمول کنوانسیون، با کسب مجوز قبلی از دفتر آب و خاک صورت می پذیرد. این شیوه نامه براساس ماده ۱۴ قانون مدیریت پسماند مصوب مورخ ۸۳/۳/۱۷ مجلس شورای اسلامی و نیز مفاد کنوانسیون بازل مصوب ۱۳۷۱/۶/۳۱ مجلس شورای اسلامی، توسط دفتر آب و خاک سازمان حفاظت محیط زیست تنظیم شده است.

ماده ۱- در این دستورالعمل واژه ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

دفتر : دفتر آب و خاک

مرجع: مرجع ذیصلاح ملی کنوانسیون بازل در کشور (معاون محیط زیست انسانی)

اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان محل استقرار واحد متقاضی

واحد بازیافت: واحد صنعتی محل بازیافت پسماند

محموله: محموله حاوی پسماند

دفع: به معنی هر عملی است که در ضمیمه کنوانسیون مشخص شده است.

کد آیسیک: کد مندرج در پروانه بهره برداری مربوطه به طبقه بندی مرجع کلیه فعالیت های اقتصادی

کشور عضو: کشور عضو کنوانسیون بازل

کمیته فنی: کمیته کارشناسی در زمینه کنوانسیون بازل در دفتر آب و خاک

ماده ۲- واردات پسماندهای مشمول الحاقیه شماره ۸ کنوانسیون بازل ممنوع می باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و وجود موارد خاص، انجام واردات منوط به طرح موضوع در کمیته فنی مدیریت

پسماندها و موافقت کمیته مزبور در این خصوص است.

ماده ۳- واردات پسماند های ویژه از کشور غیر عضو و صادرات آنها به کشور غیر عضو ممنوع است.

ماده ۴- مجوز واردات صرفا برای واحد های بازیافت یا دفع با توجه به کد آیسیک و حداکثر تا سقف ظرفیت اسمی مندرج در

پروانه بهره برداری، در صورت تأیید مدیریت زیست محیطی آنها از طرف اداره کل، توسط دفتر آب و خاک صادر می گردد.

ماده ۵- صادرات پسماندهای مشمول الحاقیه شماره ۸ کنوانسیون بازل منوط به اخذ مجوز از دفتر خواهد بود.

ماده ۶- مسئولیت هرگونه حادثه در داخل کشور و رفع آلودگی ناشی از آن به عهده وارد کننده یا صادر کننده است.

ماده ۷- متقاضیان دارنده مجوز واردات پسماند موظف به اعلام موارد ذیل به اداره کل می باشند: الف- زمان ورود پسماند به کشور، ب- زمان وصول پسماند در واحد مربوطه ج- پایان انجام فرایند بازیافت یا امحاء.

ماده ۸- لازم است پسماند های ویژه و سایر پسماند ها که مورد انتقالات برون مرزی قرار می گیرند مطابق با استاندارد ملی کشور برای بسته بندی و حمل و نقل مواد ویژه با شماره استاندارد ایران (۲۹۲۵)، بسته بندی، برچسب گذاری و حمل و نقل شوند. علاوه بر این حمل و نقل جاده ای پسماندها تابع آئین نامه اجرائی حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک مصوب هیات محترم وزیران به شماره ۴۴۸۷۰/ت ۲۲۰۲۹ ه مورخ ۸۰/۱۲/۲۷ و اصلاحیه شماره ۴۴۹۷۲/ت/۳۱۳۲۵ مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۳ خواهد بود.

پسماند های مشمول کنوانسیون بازل

- ۱- پسماندهای ویژه
الف- پسماندهای مشمول ضمیمه شماره ۸ کنوانسیون که حاوی مواد مندرج در فهرست ضمیمه شماره ۱ کنوانسیون هستند و خطرات مندرج در ضمیمه ۳ را بروز می دهند.
ب- پسماندهای مشمول ضمیمه شماره ۹ کنوانسیون که پس از آزمایش، حاوی مواد مندرج در فهرست ضمیمه شماره ۱ کنوانسیون می باشند به حدی که خطرات مندرج در ضمیمه ۳ را بروز می دهند.
- ۲- سایر پسماندها
الف- پسماند های مندرج در ضمیمه ۲ کنوانسیون
ب- پسماندهای مشمول ضمیمه شماره ۹ کنوانسیون که پس از آزمایش حاوی مواد مندرج در فهرست ضمیمه شماره ۱ کنوانسیون نیستند و خطرات مندرج در ضمیمه ۳ را بروز نمی دهند.
- ۳- پسماند هایی که به علت رادیو اکتیو بودن مشمول سیستم های دیگر بین المللی کنترل می باشند، در چارچوب این کنوانسیون قرار نمی گیرند.
- ۴- پسماندهای ناشی از عملیات معمول کشتی ها، که دفع آنها مشمول سند بین المللی دیگری می باشد، در چارچوب این کنوانسیون قرار نمی گیرند.

مدارک و مکاتبات لازم:

الف) واردات

- ۱- درخواست واردات ابتدا توسط وارد کننده تسلیم اداره کل می گردد.
- ۲- مدارک مورد نیاز
 - ۱-۲- تصویر پروانه بهره برداری واحد بازیافت متناسب با پسماند وارداتی
 - ۲-۲- فرم تکمیل شده اظهارنامه کنوانسیون بازل (به زبان انگلیسی در دو نسخه) ممهور به مهر و امضاء مرجع ذیصلاح کنوانسیون بازل کشور صادر کننده
 - ۲-۳- در خصوص مواد مشمول الحاقیه شماره ۹ کنوانسیون بازل ارائه گزارش آزمایشگاهی آنالیز مواد تشکیل دهنده پسماند، ممهور به مهر مرجع ذیصلاح (مطابق با تعاریف کنوانسیون) کشور مبدأ.

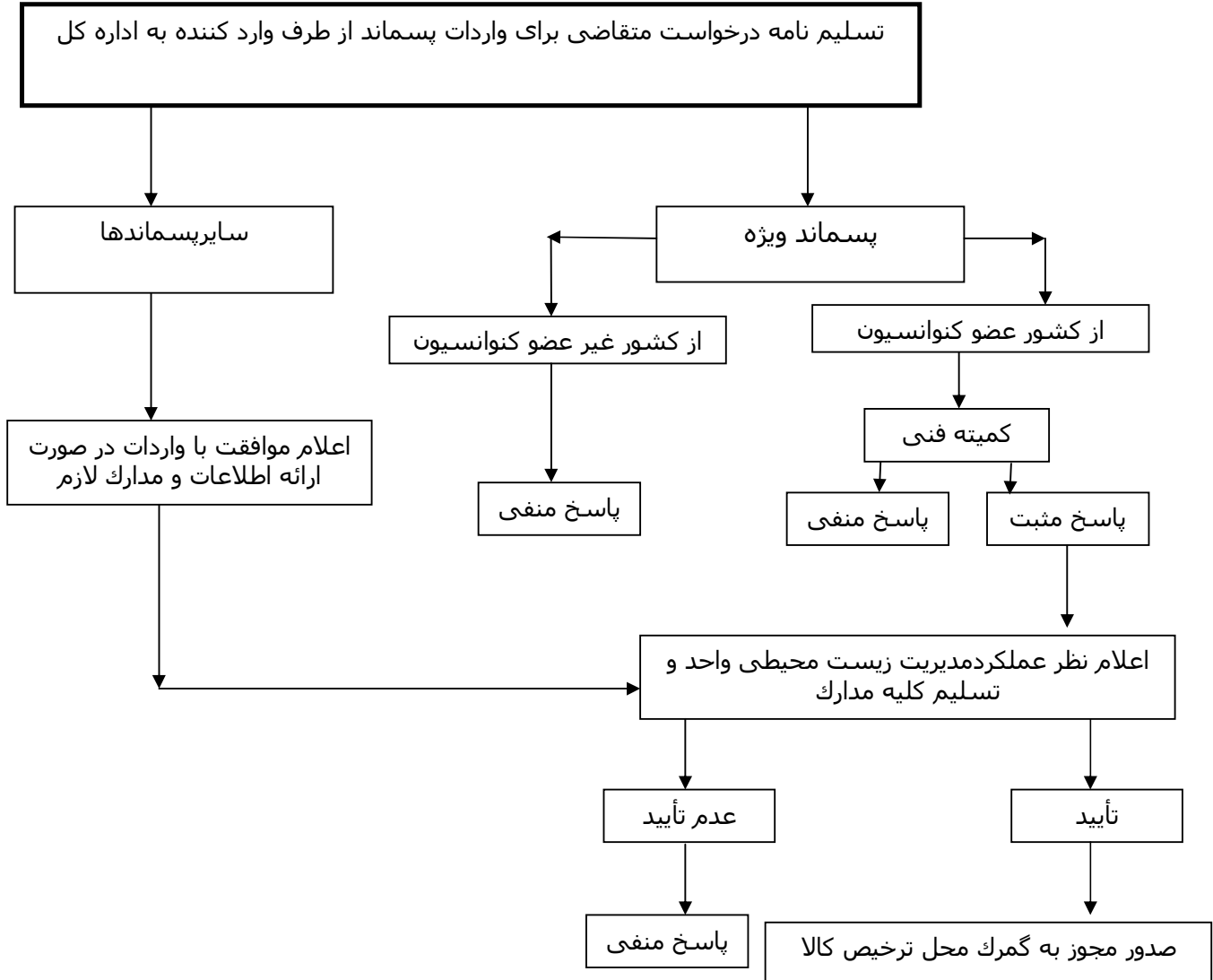
- ۳- اعلام کتبی وضعیت عملکرد مدیریت زیست محیطی واحد بازیافت (براساس دستورالعملهای ابلاغی سازمان) توسط اداره کل به دفتر
- ۴- در صورت تأیید وضعیت زیست محیطی واحد بازیافت توسط اداره کل، اعلام موافقت کتبی به دفتر
- ۵- صدور مجوز واردات توسط دفتر به گمرک اجرایی ترخیص کننده از طریق سامانه ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و اخذ کد پیگیری و اعلام به متقاضی
- تبصره: پس از صدور مجوز هیچگونه درخواستی مبنی بر ایجاد تغییر در مندرجات مجوز از قبیل تغییر گمرک محل ترخیص، کشور مبدا، مقدار و ... اعمال نخواهد شد.
- ۶- ارسال نامه از طرف مرجع به مرجع ذیصلاح کشور صادر کننده پسماند مبنی بر اعلام نظر در خصوص واردات پسماند به کشور (مخالفت یا موافقت)

ب) صادرات

پس از تسلیم درخواست صادرات از سوی صادرکننده به اداره کل براساس یکی از دو رویه زیر اقدام می شود.

- ۱- رویه ۱ :
- ۱-۱ تکمیل فرم اظهارنامه کنوانسیون بازل توسط صادر کننده و ارسال آن به اداره کل
- ۲-۱ در صورتی که جهت تعیین نوع پسماند نیاز به آزمایش باشد، نمونه گیری از پسماند توسط آزمایشگاه معتمد و به درخواست اداره کل انجام و در صورت تأیید نتایج، آنالیزها به دفتر اعلام می گردد. هزینه آنالیزها به عهده صادر کننده است.
- ۳-۱ اداره کل کلیه موارد فوق الذکر را پس از بررسی و تأیید همراه با نظریه صریح (مخالفت یا موافقت) به دفتر ارسال کند.
- ۴-۱ دفتر با ارسال فرم اظهارنامه کنوانسیون بازل با مرجع ذیصلاح کشور مقصد برای دریافت مجوز صادرات مکاتبه می نماید.
- تبصره: در صورت وجود کشورهای محل عبور، دفتر ضمن ارسال فرم اظهارنامه کنوانسیون بازل و تصویر مجوز کشور مقصد، با مراجع ذیصلاح کشورهای محل عبور پسماند به منظور اخذ مجوز عبور مکاتبه می نماید.
- ۵-۱ در صورت دریافت پاسخ مثبت از مراجع ذیصلاح کشورهای محل عبور پسماند، طی مکاتبه با گمرک جمهوری اسلامی ایران مجوز صادرات صادر می گردد.
- ۲- رویه ۲: به استناد مورد ب بند ۳ ماده ۶ کنوانسیون بازل در صورتیکه قراردادی میان صادر کننده و امحا کننده موجود باشد لازم است پس از تأیید مرجع ذیصلاح کنوانسیون بازل در کشور مقصد، مدارک لازم جهت صدور مجوز به دفتر ارائه گردد.
- ۳- صدور مجوز صادرات منوط به ارائه اطلاعات بیمه نامه و قرارداد بین صادر کننده و خریدار است.
- ۴- صادرکننده باید زمان دقیق بارگیری را به اداره کل جهت نظارت و انجام هماهنگیهای لازم امور گمرکی اطلاع دهد. اداره کل نیز دفتر را از امور مربوطه آگاه می نماید.
- ۵- کلیه مدارک ارائه شده جهت درخواست مجوز صادرات، (در صورت لزوم) باید ممهور به مهر تأیید صحت اسناد توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد باشد.
- ۶- در صورت وجود امکانات مدیریت صحیح زیست محیطی پسماند در کشور با صادرات آن مخالفت بعمل خواهد آمد.

چارت واردات پسماند

چارت صادرات پسماند

